

Nouzové ubytování obyvatelstva

Roman Kotil

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Roman Kotil**
Osobní číslo: **L18165**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Nouzové ubytování obyvatelstva**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte literární rešerži k problematice nouzového ubytování obyvatelstva.
2. Zvolte vhodnou obec a posuďte rizika vzhledem k zabezpečení nouzového ubytování.
3. Zmapujte současný stav problematiky nouzového ubytování v dané obci.
4. Vyhodnotte a navrhněte vhodná opatření pro rozvoj připravenosti nouzového ubytování v dané obci.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva. 2.*, aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 177 s. SPBI Spektrum. Červená řada. ISBN 9788073851347.
2. ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb.* V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015, 131 s. SPBI Spektrum. Červená řada. ISBN 9788073851699.
3. HRADIL, Jaroslav, Otakar J. MIKA, Miroslav MUSIL, Bohuslav SVOBODA, Jakub RAK a Dušan VIČAR. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie.* Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení, 2018, 142 s. ISBN 9788074547744.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jakub Rak, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2021**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 27.4.2021

Jméno a příjmení studenta: Roman Kotil

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá problémem nouzového ubytování obyvatelstva a řeší posouzení rizik, která mohou ovlivnit nouzové ubytování. Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je zaměřena na vysvětlení problematiky nouzového ubytování, úkoly hasičského záchranného sboru v kontextu této problematiky, ochrany obyvatelstva a nouzové přežití obyvatel. Praktická část řeší nouzové ubytování ve městě Uherský Brod, Bojkovice a vesnici Prakšice. Zaměřuje se na plány krizové připravenosti pro dané lokality. Posuzuje a analyzuje přehled rizik, která mohou ohrozit dané lokality.

Klíčová slova: nouzové ubytování, nouzové přežití, ochrana obyvatelstva, Uherský Brod, Prakšice, Bojkovice, hasičský záchranný sbor

ABSTRACT

The Bachelor thesis deal with the problem of emergency accommodation of the population and thesis addresses the risk assessment that may affect emergency accommodation. The work consists of theoretical and practical part. The theoretical part is focused on explaining the issue of emergency accommodation, the tasks of the fire brigade in the context of this issue, protection of the population and emergency survival of the population. The practical part deals with emergency accommodation in the town of Uherský Brod, Bojkovice and the village of Prakšice. The work also focuses on crisis preparedness plans for given localities. It assesses and analyzes an overview of risks that may threaten the site.

Keywords: emergency accommodation, emergency survival, protection of the population, Uherský Brod, Prakšice, Bojkovice, the fire brigade

Rád bych touto cestou poděkoval mému vedoucímu bakalářské práce panu doktorovi Jakobovi Rakovi za cenné rady, připomínky a konzultace při tvorbě bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval panu inženýrovi Vlastimilu Hradilovi, který mi velmi pomohl s návštěvami a konzultacemi ve stacionárních zařízeních pro nouzové ubytování zejména školská zařízení. A v poslední řadě bych rád poděkoval rodičům a přítelkyni za podporu a trpělivost při psaní bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ OBYVATELSTVA	12
1.1 OČEKÁVANÉ ZVLÁŠTNOSTI	14
1.2 OPATŘENÍ NOUZOVÉHO UBYTOVÁNÍ	15
1.3 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY Z HLEDISKA KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA.....	16
1.4 POPULACE NOUZOVÉHO ÚKRYTU V USA.....	19
2 NOUZOVÉ PŘEŽITÍ OBYVATELSTVA	20
2.1 ZÁKLADNÍ PRINCIPY PRO PLÁNOVÁNÍ OPATŘENÍ NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ	21
2.2 INFORMOVANOST OBYVATELSTVA	22
3 OCHRANA OBYVATELSTVA	24
3.1 STRUČNÁ HISTORIE OCHRANY OBYVATELSTVA.....	25
3.2 SYSTÉM OCHRANY OBYVATELSTVA ÚKRYT Z PERSPEKTIVY OBCE	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
4 PŘEHLED ŘEŠENÝCH LOKALIT	29
4.1 UHERSKÝ BROD	29
4.1.1 Demografie města Uherský Brod.....	31
4.1.2 Přehled právnických a podnikajících fyzických osob ORP Uherský Brod.....	32
4.2 PRAKŠICE	32
4.3 BOJKOVICE.....	32
5 ZDROJE RIZIK - POVODNĚ	34
5.1 PŘIROZENÁ POVODNĚ.....	34
5.2 ZVLÁŠTNÍ POVODNĚ	34
5.3 EXTRÉMNÍ DLOUHODOBÉ SUCHO, NARUŠENÍ DODÁVEK PITNÉ VODY	35
6 ANALÝZA RIZIK	36
6.1 PŘEHLED ZDROJŮ RIZIK SPRÁVNÍHO OBVODU ORP UHERSKÝ BROD.....	36
6.2 METODA PNH.....	37
6.2.1 Proces analýzy rizika.....	40
7 NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ	43
7.1 URČENÁ VZDĚLÁVACÍ ZAŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	43
7.2 PLÁNY KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI.....	44
7.2.1 Plán krizové připravenosti - Základní škola Pod Vinohrady	44

7.2.2	Plán krizové připravenosti – Základní škola TGM Bojkovice a dětský domov	47
7.2.3	Plán krizové připravenosti – Základní a mateřská škola Prakšice	49
7.3	EVIDENCE OSOB	50
8	SOUČASNÝ STAV NOUZOVÉHO UBYTOVÁNÍ	52
8.1	ZÁKLADNÍ ŠKOLA POD VINOHRADY	52
8.2	ZÁKLADNÍ ŠKOLA TGM A DĚTSKÝ DOMOV BOJKOVICE	55
8.3	ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA PRAKŠICE	57
9	NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ.....	59
	ZÁVĚR	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	SEZNAM TABULEK.....	66

ÚVOD

Téma nouzové ubytování jako pojem se v dnešní moderní době nesmí opomíjet. Důvodem mohou být mimořádné události, které představují rizika, ať už je to únik nebezpečných látek, průmyslová havárie, terorismus, sesuvy půdy, povodně, nebo hrozba válečného konfliktu musí být daná obec, či město připraveno zajistit nouzové kapacity pro obyvatele, kteří v důsledku dané události přijdou o své domovy a přístřeší. Tyto události, ať se jedná o antropogenní či přirozený původ, mají velký vliv na život a zdraví obyvatel, poškození jejich majetku, životního prostředí, půdy či ovzduší.

Z těchto důvodů je třeba, aby příslušné orgány zpracovávaly, průběžně aktualizovaly pomocí cvičení plánu nouzového přežití obyvatelstva.

V bakalářské práci je v teoretické části rozebrána problematika nouzového přežití obyvatelstva, právními předpisy, kterými se řídí. Dalším bodem je nouzové ubytování obyvatelstva a ochrana obyvatelstva. Praktická část je zaměřená na nouzové ubytování v stacionárních objektech jako jsou školní zařízení. V této práci se zaměřím na Základní školu Pod Vinohrady v Uherském Brodě, Základní a mateřskou školu v Prakšicích, Základní školu a dětský domov v Bojkovicích. Tyto objekty mají zpracované plány krizových připraveností a jsou připraveny poskytnout nouzové kapacity pro obyvatele, kteří by vlivem mimořádné události mohli přijít o své domovy. V práci se dále budu zabývat kapacitami pro nouzové ubytování, sestavím si evidenci a počty lidí, které můžeme umístit do stacionárních zařízení, jakou jsou školy, tělocvičny, aj. V Uherském Brodě lze nalézt i více základních škol, ale práce je omezena pouze na tyto objekty, protože jiné základní školy nemají zpracovány plány krizové připravenosti a v současné době s nimi nelze počítat z hlediska nouzového ubytování. V práci je z hlediska analýzy rizik využita metoda PNH, kterou dokážeme klasifikovat daná rizika, která ohrožují danou oblast nejvíce. Cílem práce je zmapovat nouzové ubytování v konkrétních místech, v mém případě se jedná o města Uherský Brod, Bojkovice a vesnici Prakšice. Nalezneme zde místa se stacionárními zařízeními a popíšeme zde jednotlivé kapacity pro nouzové ubytování. Zhodnotíme rizika, která nejvíce ohrožují dané oblasti. Na konci práce posoudíme rizika a navrhneme vhodná opatření, která by mohla pomoci lidem se snáze orientovat v této problematice a jednoduše vyhledat kontakty a místa, která řeší nouzové ubytování.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ OBYVATELSTVA

„Dočasné ubytování obyvatelstva postiženého mimořádnou událostí nebo krizovou situací v objektech, které pro ubytování osob nejsou určeny a běžně používané, ale jsou pro tento účel dočasně upravené a vybavené tak, aby splňovaly základní požadavky pro spánek, odpočinek a hygienické potřeby osob.“ (Ministerstvo vnitra, 2020)

Nouzové ubytování obyvatelstva nebo ubytování evakuovaných osob patří mezi opatření nouzového přežití obyvatelstva. Jedná se o zajištění náhradních ubytovacích kapacit pro obyvatele, kteří přišli o svoje domovy, majetek, své blízké v důsledku mimořádné události. Hasičský záchranný sbor kraje se podílí na organizaci, zabezpečuje záchranné a likvidační práce, organizuje a koordinuje průběh nouzového ubytování. Mezi další složky, které se podílí na pomoci a plnění úkolů při mimořádné události patří právnické a podnikající fyzické osoby, občanská sdružení, nestátní neziskové organizace a občané. Orgány obce společně ve spolupráci s HZS kraje zajišťují přípravu a realizaci nouzového ubytování v obci. V případě, že se jedná o poskytnutí nouzového ubytování v jiné obci, zajišťuje a organizuje toto ubytování HZS kraje ve spolupráci s touto obcí a tím, kdo vyhlásil evakuaci. *„Při ubytování evakuovaných obyvatel obce spolupracuje velitel jednotky v obci se starostou obce a orgánem, který řídí evakuaci (HZS kraje, příslušný krizový štáb).“ (Ministerstvo vnitra, 2019)*

Členové jednotky HZS se řídí pokyny velitele jednotky v souladu s rozhodnutími velitele zásahu, podílí zejména na:

- a. přepravě osob z evakuačních středisek do míst ubytování nebo nouzového ubytování
- b. přípravě míst nouzového ubytování zejména tím že se podílí na:
  - převzetí objektu k nouzovému ubytování
  - dovozu ubytovacího a dalšího potřebného materiálu pro nouzově ubytované osoby z předurčených skladů
  - výdej prostředků k přežití (deky, potraviny, oblečení)
  - pomoc s ubytováním osobám starších, zdravotně postižených a dětem
  - zajištění předlékařské zdravotnické pomoci

- řešení zabezpečení ubytovacích osob spojených se stravou, zdravotní pomocí, sociálním zařízením, atd.
- evidence nouzově ubytovaných obyvatel
- podávání informací těmto obyvatelům

„Vedoucím místa nouzového ubytování je zpravidla příslušník HZS ČR, člen jednotky nebo zástupce obce zřizující místo nouzového ubytování. Obslužný personál místa nouzového ubytování může být složen z členů jednotky nebo nestátních neziskových organizací, případně z řad evakuovaných obyvatel. Měl by být organizován na směny.“ (Ministerstvo vnitra, 2019)

Při zřizování místa nouzového ubytování je důležité brát zejména v potaz:

1. objekt označit nápisem „MÍSTO NOUZOVÉHO UBYTOVÁNÍ“ po případě vytyčit příjezdovou cestu směrovkami,
2. vnitřní prostory místa nouzového ubytování řádně označit (místo příjmu evakuovaných, WC, umývárny, jídelna, kuchyně, ložnice, společenská místnost, místo pro poskytnutí zdravotnické pomoci),
3. „zpracovat a vyvěsit „Provozní řád místa nouzového ubytování“ (příloha) a seznámit s ním ubytované.“ (Ministerstvo vnitra, 2017)
4. „zřídit informační tabuli (vývěsku) pro informování ubytovaných o fungování místa nouzového ubytování a ubytovaných osobách, které jsou ubytovány v místě nouzového ubytování.“ (Ministerstvo vnitra, 2017)

Z hlediska nouzové ubytování musí být místo vybaveno:

1. komunikačními prostředky, např. telefonem,
2. formuláři pro evidenci ubytovaných,
3. zápisníkem a ubytovacími potřebami,
4. prostředky pro poskytnutí zdravotnické pomoci,
5. hygienickými a toaletními potřebami,
6. přenosnou svítilnou,
7. pomůcky k označení personálu místa pro nouzové ubytování (vesty, jmenovky, aj.),
8. vývěsky, informační tabule (Ministerstvo vnitra, 2017)

Mezi dalšími doporučené vybavení patří:

- výpočetní technika s tiskárnou,
- megafon,
- pomůcky k označení ubytovaných osob (kartičky, identifikační pásy),
- určit vhodný prostor pro domácí zvířata, zajistit klece, které si ubytovaní sebou přivezli,
- prostředky nebo místo pro uložení cenností. (Ministerstvo vnitra, 2017)

Jestliže situace vyžaduje, je nutné vybavit místo nouzového ubytování náhradním ošacením, čistícími a dezinfekčními prostředky apod. Pokud se jedná o děti, které jsou bez doprovodu nebo bez dohledu a budou se ubytovávat, zajistí se péče o ně a vyčlení se z obsluhy místa nouzového ubytování jejich dohled. Vedoucí místa nouzového ubytování zpracovává jmenný seznam ubytovaných osob a zveřejní jej na vývěsce. Úplné seznamy ubytovaných osob se také předávají na příslušný štáb. (Ministerstvo vnitra, 2017)

1.1 Očekávané zvláštnosti

Z hlediska zabezpečení nouzového ubytování je nutné počítat s následujícími komplikacemi:

- a) časová tíseň z hlediska zprovoznění,
- b) síly a prostředky nejsou dostatečné k zabezpečení provozu místa pro nouzové ubytování,
- c) vydané pokyny se nedodrží ze strany nouzově ubytovaných,
- d) možnost vzniku paniky,
- e) nebezpečí krádeží a výtržností,
- f) mezilidské konflikty,
- g) při dlouhodobých mimořádných událostech nedostatek zaměstnání pro ubytované,
- h) jazyková bariéra, přítomnost cizích státních příslušníků,
- i) speciální péče pro nemocné, postižené, imobilní osoby a děti,
- j) zvířata ubytovaných osob,
- k) nevhodné chování osob (hlučnost, sociální zanedbanost)

- l) deprese, stresové jednání jednotlivců,
- m) chování obyvatel a nepřiměřené reakce v postižených oblastech v podmínkách nouzového přežití,
- n) nedostatek informací z postižené oblasti. (Ministerstvo vnitra, 2017)

1.2 Opatření nouzového ubytování

V následujících bodech popíšu opatření, která spočívají s nouzovým ubytováním. Jsou to následující:

- vhodné vytipování objektů, které jsou bezpečné, vhodné pro nouzové ubytování, stravování, dodržování hygienických norem a pro dlouhodobý pobyt i možnost minima soukromí pro postižené osoby,
- zajistit obyvatelstvu z hlediska krizové situace nebo mimořádné události náhradní ubytovací kapacity, kdy bylo obyvatelstvo nuceno opustit svá obydlí,
- možnost ubytovat muže a ženy s dětmi do 15 let zvlášť,
- z hlediska dlouhodobého pobytu umožnit rodinám ubytovat se alespoň v jedné místnosti,
- prioritně využít objekty se stacionárním lůžkovým, stravovacím a hygienickým vybavením jakou jsou hotely, ubytovny, internáty, studentské koleje, rekreační zařízení, atd.,
- dále využít stacionární zařízení s hygienickým vybavením a prostory které slouží pro umístění lůžek. Můžeme zde zařadit sportovní haly, školy nebo kulturní zařízení,
- kempy, rekreační zařízení, pro účel nouzového ubytování může sloužit i základna humanitární pomoci, tzn. ubytovací kapacita ve stanech budované složkami IZS, např. HZS kraje, Armádou ČR,
- v poslední řadě využít mobilní zařízení jako maringotky, stany a přístřešky. (Hradil, 2018)
- k nouzovému ubytování můžeme využít i evakuační středisko. (Ministerstvo vnitra, 2017)

Objekt, který je předurčený k nouzovému ubytování by měl splňovat následující kritéria:

- „doporučená plocha je v závislosti na počtu ubytovaných osob minimálně 4 m² na osobu“, (Ministerstvo vnitra, 2017)
- dostupná příjezdová komunikace s dostatečnou únosností,
- připojení na zdroj pitné nebo užitkové vody, elektrické energie, kanalizační sítě, apod.,
- kapacita WC a koupelen v dostatečné míře (1 toaleta a 1 sprcha na 15 – 20 osob), včetně vybavení toaletními a hygienickými potřebami,
- prostor, který je oddělen pro přípravu a výdej stravy, včetně potřebného vybavení (pokud není strava zajištěna dodavatelem ve stravovacím zařízení – restaurace, jídelna, apod.),
- vybavení pro možnost ubytovacím materiálem (lůžka nebo postele, stoličky, stoly, apod.) (Ministerstvo vnitra, 2017)

Kapacita pro základnu humanitární pomoci je 150 ubytovaných osob je nutno počítat s plochou 300 x 300 m, minimálně 150 x 250 m. (HSZ ČR, 2021)

1.3 Základní právní předpisy z hlediska koncepce Ochrany obyvatelstva

V této kapitole si popíšeme jednotlivé právní předpisy a zákony které upravují tematiku ochrany obyvatelstva, která je velmi úzce spojena s nouzovým přežitím a ubytováním. Představuje současné pojetí ochrany obyvatelstva při MU a také nouzové ubytování, které je zahrnuto v těch právních normách:

Zákon č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“), stanoví složky IZS a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgány územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích, při ochraně obyvatelstva, před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. (HSZ ČR, 2021)

Zákon č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgány

územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost i za porušení těchto povinností. (HSZ ČR, 2021)

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav (dále jen "krizové stavy") a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. V hlavě první v § 4 je zmíněno, že systém hospodářských opatření pro krizové stavy zahrnuje regulační opatření, která jsou přijímána v době, kdy je vyhlášen jeden z krizových stavů a je třeba zajistit dlouhodobé nouzové přežití obyvatelstva. Dále v hlavě třetí dílu pátém jsou popsána regulační opatření, a co může hejtman kraje, starosta obce s rozšířenou působností nebo vláda nařídit v době trvání krizového stavu. (HSZ ČR, 2021)

Vyhláška Ministerstva vnitra č.328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů, jedná se o Plán nouzového přežití, který je zahrnut do plánů konkrétních činností jako součást havarijního plánu kraje. (HSZ ČR, 2021)

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, v první části v § 2 odst. 2 je uvedeno, že zařízení pro zajištění nouzového přežití a organizované humanitární pomoci tvoří obsluha zařízení pro nouzové ubytování a stravování složená podle charakteru a velikosti zařízení nebo skupina humanitární pomoci složená z velitele a 2 až 4 pomocníků. V § 5 písm. c, je uvedeno, že v rámci informování se sdělují zejména informace o opatřeních ochrany obyvatelstva, zejména o varování, evakuaci, ukrytí, individuální ochraně a nouzovém přežití. Ve čtvrté části § 12 odst. 5 se vyhláška zabývá, co zahrnuje plánování evakuačních opatření. V písm. a, g zahrnují stanovení a zajištění míst nouzového ubytování, včetně přípravy dokumentace pro příjem evakuovaných osob v místech nouzového ubytování. V § 14 odst. 4 se uvádí, že zpracovatel evakuačního plánu zabezpečuje ubytování, zásobování a distribuce zásob na základě uzavřených smluv. V § 14 odst. 4 písm. b a e, je uvedeno, že přijímací středisko přerozděluje evakuované osoby do míst nouzového ubytování a informuje je o místě nouzového ubytování a stravování. V šesté části § 20 odst. se uvádí, že na základě stanoviska stavebního úřadu se zapracuje do textové a grafické části územního plánu obce návrh ploch pro evakuaci obyvatelstva a jeho ubytování. Textová část obsahuje požadavky

na pozemky a jejich využití a grafická část obsahuje znázornění pozemků, které jsou v textové části. (HSZ ČR, 2021)

Dodatkový protokol I k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů definuje civilní ochranu jako plnění humanitárních úkolů, uvedených v jeho článku 61, jejichž cílem je definovat civilní obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí nebo pohrom a vytvořit nezbytné podmínky pro jeho přežití. Těmito úkoly jsou: hlásná služba, evakuace, zatemňování, záchranné práce, zdravotnické služby včetně první pomoci, boj s požáry, zajišťování a označování nebezpečných oblastí, dekontaminace a podobná ochranná opatření, poskytování nouzového ubytování a zásobování, okamžitá oprava nezbytných veřejných zařízení, bezodkladné pohřební služby, pomoc při ochraně předmětů nezbytných k přežití, doplňující činnost nezbytná k plnění uvedených úkolů, včetně jejich plánování a organizování. I když Ženevské úmluvy jsou z hlediska mezinárodního práva vývojem již do značné míry překonány, zůstávají trvalým základem pro zpracování pojetí civilní ochrany. (HSZ ČR, 2021)

Nařízení vlády č.463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva. (HSZ ČR, 2021)

Vyhláška č.103/2006 Sb., o stanovení zásad pro vymezení zóny havarijního plánování a o rozsahu a způsobu vypracování vnějšího havarijního plánu. (HSZ ČR, 2021)

Zákon č.222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů. (HSZ ČR, 2021)

Ústavní zákon č.1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní zákon č.110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č.300/2000 Sb. (HSZ ČR, 2021)

Metodický pokyn č.j. 102598/2011-MZE-15000 ze dne 30.5.2011 k zajištění jednotného postupu orgánů krajů, hlavního města Prahy, orgánů obcí a městských částí v hlavním městě Praze k zajištění nouzového zásobování obyvatelstva pitnou vodou při mimořádných událostech a za krizových stavů Službou nouzového zásobování pitnou vodou.

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020, schválená usnesením vlády č. 165 ze dne 25. února 2008. (HSZ ČR, 2021)

1.4 Populace nouzového úkrytu v USA

Nouzová a přechodná útočiště pro lidi zažívající bezdomovectví nám poskytnou informace studia o jednom segmentu populace čtvrtletí ve Spojených Státech. „*Tato zvláštní zpráva se zaměřuje na 209 000 lidí vyjmenovaných při sčítání lidu v roce 2010 v nouzových a přechodných útočištích a jejich demografické charakteristiky a geografické rozložení. Přestože tato populace představovala pouze 2,6 procenta z téměř 8 milionů lidí ve skupinových čtvrtletích, zkoumání této skupiny poskytuje informace o části populace zažívající bezdomovectví, která je pro federální, státní a místní agentury cenná z různých důvodů, jako je program plánování a implementace.*“ (Smith, 2012)

Definicí nouzových a přechodných úkrytů byly přístřešky se spacími zařízeními pro osoby bez domova definovány jako místa, kde lidé zůstávají přes noc. Příkladem mohou být hotely, motely sloužící jako útočiště pro lidi bez domova. (Smith, 2012)

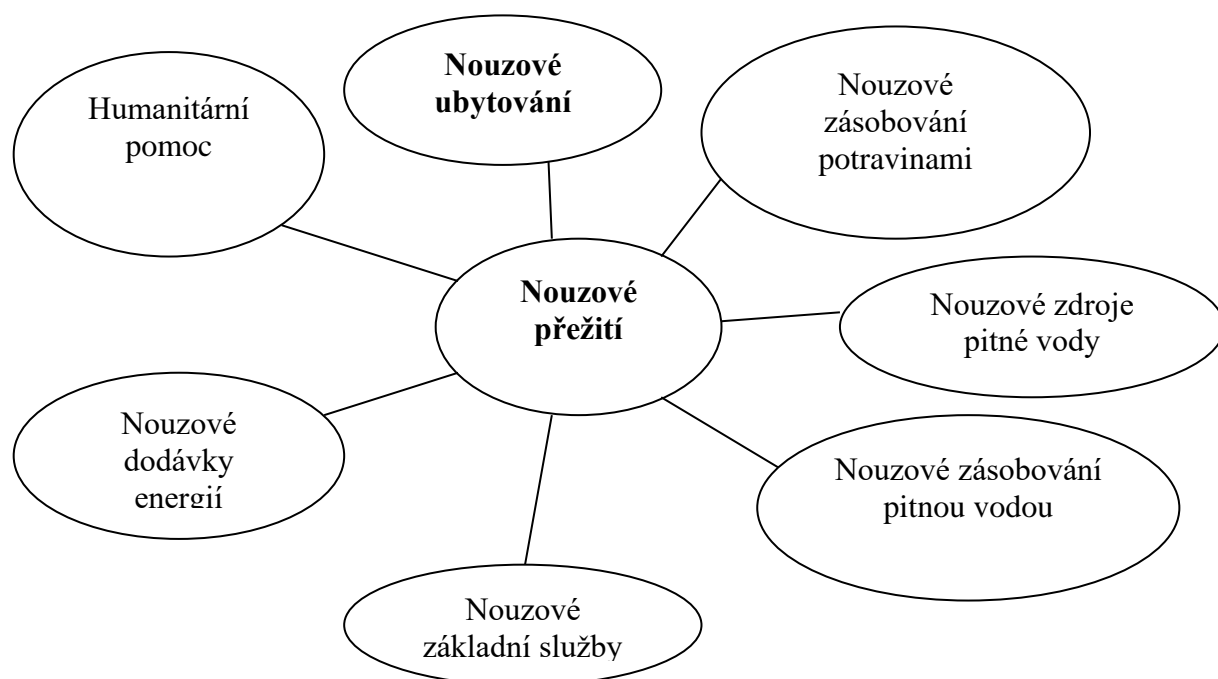
2 NOUZOVÉ PŘEŽITÍ OBYVATELSTVA

Téma nouzové ubytování obyvatelstva vychází především z nouzového přežití obyvatelstva. „Jedním z hlavních úkolů ochrany obyvatelstva je nouzové přežití obyvatelstva.“ (Kratochvílová, 2013)

Znamená souhrn postupů a opatření příslušných orgánů státní správy a samosprávy, zainteresovaných občanů prováděných s jediným cílem a to je minimalizovat negativní dopady MU a KS na zdraví a životy zasaženého obyvatelstva.

Mezi tyto opatření se řadí:

Opatření nouzové přežití, které vystihuje následující schéma: (Kratochvílová, 2013)

Tyto opatření se nerealizují pouze pro evakuované obyvatelstvo, ale také pro obyvatelstvo, které se nachází na území zasaženém MU nebo KS a jsou zde ztížené podmínky pro přežití. Opatření budou zabezpečována nepřetržitě a po celou dobu bude-li to vyžadovat plnění mimořádných opatření k zachování jejich zdravím, života a základních potřeb.

Provádění opatření bude zpravidla ukončeno návratem zasaženého obyvatelstva zpět do sídlištních aglomerací původních bydlišť a dojde-li k obnovení funkce dané infrastruktury. „Nebo v prostorech, do kterých byly osoby evakuovány, bude stávající infrastruktura schopna zabezpečovat potřeby původního i evakuovaného obyvatelstva.“ (Kratochvílová, 2013)

Nouzové přežití obyvatelstva je součástí a týká se hlavních opatření ochrany obyvatelstva. Velmi často tomu předchází dlouhodobá evakuace obyvatelstva z ohrožených prostorů. Pokud se jedná o mimořádná a specifická rizika jakou jsou např. nedostatek potravin, rozsáhlé ohrožení zdraví lidí, nebezpečné znečištění zdrojů pitné vody, půdy tak jsou opatření nouzové přežití plněna i bez provedení evakuace. Což znamená, že tyto opatření jsou realizována v původních prostorech bydlíšť, ve vlastních bytech, domech nebo veřejných objektech (domov důchodců). (Řehák, 2015)

2.1 Základní principy pro plánování opatření nouzového přežití

Základní opatření z hlediska nouzového přežití vycházejí z analýzy rizik daného konkrétního území a to hlavně z hlediska jejich předvídatelnosti se vychází z následujících principů:

- předvídatelná rizika, která představují ohrožení daného území, která lze prostorově a časově ohraničit,
- lze stanovit s určitým časovým předstihem druh ohrožení, dále počet ohrožených osob a navrhnout nezbytná opatření k jejich nouzovému přežití,
- funkce veřejné správy, infrastruktury veřejných zařízení a služeb na daném zasaženém území probíhá v omezeném rozsahu,
- neohrožená území disponují správnou funkcí veřejné správy a vybudované infrastruktury,
- veřejné a privátní zařízení infrastruktury a služeb na neohrožených územích umožňuje postupnými kroky zabezpečit nezbytná opatření pro nouzové přežití,

Opatření po provedené evakuaci budou realizována v prostorech odlišných od původních bydlíšť osob postižených MU nebo KS a to s využitím nouzového ubytování. Využijí se sídlištní aglomerace nebo na vyhrazených pozemcích např. ve stanech, mobilních objektech, přístřešcích. (Kratochvílová, 2013)

Pokud situace nevyžaduje evakuaci zasaženého obyvatelstva, mohou se opatření realizovat v původních prostorech bydlíšť s ubytováním občanů ve vlastních bytech, domech nebo jiných navrhovaných zařízeních např. penziony, domovy důchodců. (Kratochvílová, 2013)

Nouzové přežití obyvatelstva bude zpravidla realizováno těmito kroky:

- příprava

- plánování
- školení a procvičování
- realizace

Příprava vychází z analýzy rizika daného území. Výsledky analýzy se pak promítnou na konkrétních potřebných opatřeních nouzového přežití obyvatelstva. Důležité je v jakém rozsahu a v jakých prostorech budou opatření realizována.

Plánování opatření vychází z naplánování potřebných sil a prostředků k realizaci jednotlivých opatření vzhledem k identifikaci rizik a množství dopadů MU nebo KS.

Školení a procvičování souvisí se zabezpečením realizace nouzového přežití. Školení odpovědných pracovníků, dále procvičování situací za účelem sladění činností správních úřadů, pochopení problematiky a vstoupení v platnosti zpětných vazeb.

Realizace při vzniklé MU nebo KS jsou stanoveny odpovědné osoby. (Kratochvílová,2013)

2.2 Informovanost obyvatelstva

Z hlediska přípravy a realizace opatření nouzové přežití je zapotřebí včasná informovanost obyvatelstva. V přípravné fázi to znamená období mimo MU nebo KS, informace se sdělují hromadnými informačními prostředky, letáky, brožurami, ukázkami činnosti IZS a besedami s obyvatelstvem. Obyvatelstvu se podávají informace zejména o zdrojích vzniku MU nebo KS a sní spojená opatření. Dále činnosti a příprava orgánů krizového řízení a IZS na řešení těchto událostí. V neposlední řadě také opatření, která budou realizována. Žádoucí chování obyvatelstva (zejména sebeochrana a poskytování vzájemné pomoci.) A nakonec organizaci humanitární pomoci. (Kratochvílová, 2013)

Ve fázi MU nebo KS z hlediska informování obyvatelstva se zejména zaměří na:

- následky MU nebo KS, dopady na obyvatelstvo,
- přijaté opatření, jejich časový a prostorový horizont plnění,
- „umístění obyvatelstva v prostorech náhradního ubytování“
- „hromadné rozdělení nouzových předmětů“
- „poskytování humanitární pomoci“

- „regulační opatření“ (Kratochvílová, 2013)

Tab. 1 přehled opatření nouzového přežití (Kratochvílová, 2013)

Pořadové číslo	Mimořádné události	Nouzové ubytování obyvat.	Nouzov. zásob. pitnou vodou	Nouzové zdroje pitné vody	Nouz. zásobování pitnou vodou	Nouzové základní služby	Nouzové dodávky energií	Human. pomoc obyvat.
1	Povodně velkého rozsahu	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
2	Rozsáhlé lesní požáry				Δ	Δ	Δ	Δ
3	Orkány, tornáda	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
4	Sněhové kalamity	Δ	Δ			Δ	Δ	
5	Dlouhotrvající sucho		Δ	Δ	Δ		Δ	Δ
6	Epidemie	Δ	Δ		Δ	Δ		
7	Epizootie		Δ		Δ	Δ		
8	Terorismus	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
9	Použití jader. zbraní	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
10	Válečný konflikt	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ

Z tabulky je patrné, že z hlediska nouzového ubytování obyvatelstva nás budou zajímat opatření vybraných MU při povodních velkého rozsahu, orkánů, terorismu, použití jaderných zbraní a válečného konfliktu. Velmi důležitý faktor je zabezpečit náhradní ubytovací kapacity pro území, které je zaplavováno přírodními katastrofami, terorismem a válečným konfliktem.

3 OCHRANA OBYVATELSTVA

Tento pojem lze vnímat jako jeden ze základních pilířů systému bezpečnosti České republiky, která byla schválena v souladu s Bezpečnostní strategií ČR schválená vládou dne 8. září 2011 usnesením č.665. Definice ochrany obyvatelstva zní: „*Plnění úkolů v oblasti plánování, organizování a výkonu činností za účelem předcházení vzniku, zajištění připravenosti na mimořádné události a krizové situace a jejich řešení; ochranou obyvatelstva je dále plnění úkolů civilní obrany (viz Ženevské úmluvy z 12. srpna 1949).*“ (Řehák, 2015)

Obrázek 1 Bezpečnostní systém České republiky (Blažek, 2014)

Z hlediska bezpečnosti státu, jedince a zabezpečení funkce společnosti je nezbytné zabezpečit funkčnost dotčených orgánů státní správy a samosprávy, právnických a podnikajících fyzických osob dále rozvíjení nástrojů k posílení bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. Plnění jednotlivých úkolů v rámci jednotlivých orgánů, které jsou nepřenositelné a vyplývají z konkrétních právních předpisů. Pro příklad je možné uvést následující příklady:

- v gesci Hasičského záchranného sboru ČR a obcí jsou varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva,
- pravomoc Policie ČR k zabezpečení veřejného pořádku,

- z hlediska Ministerstva zdravotnictví a krajů sem patří ochrana života a zdraví obyvatel
- v gesci Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zemědělství a jednotlivých povodňových orgánů ke zvládnání povodňových rizik
- nutnost zabezpečit fungování státní správy a samosprávy v případech MU nebo KS v gesci jednotlivých orgánů veřejné správy. (Řehák, 2015)

Opatření ochrany obyvatelstva v České republice se staví na těchto základních principech:

- ochrana obyvatel náleží státu,
- ústředním orgánem pro ochranu obyvatelstva je ministerstvo vnitra,
- daná odpovědnost za ochranu obyvatelstva je rozložena na všechny úrovně veřejné správy, kraje, obce s rozšířenou působností a obce,
- opatření co se týká ochrany obyvatelstva, její přípravy k řešení následků MU a zmírnění dopadů KS v míru, budou v případě důležitosti a potřeby realizována v období válečného stavu,
- ochrana života, zdraví a majetků vzhledem ke konkrétní odpovědnosti je stanovena příslušnými zákony a vyplývá to z jejich kompetencí,
- základní složky IZS jsou doplňovány ostatními složkami různé právní povahy i fyzickými osobami,
- rozsáhlá informovanost napříč veřejností o ochranných opatřeních je prostředkem, který napomáhá k efektivnější sebeochraně obyvatelstva. (Kratochvílová, 2013)

3.1 Stručná historie ochrany obyvatelstva

Obrana a ochrana obyvatelstva z hlediska její přípravy byla poprvé uzákoněna zákonem č. 184 ze dne 1. července 1937 o branné výchově. Za účasti a spolupráce různých subjektů nejrůznější právní povahy jako byl zejména Československý Červený kříž dále hasičské a samaritánské organizace, byl prováděn výcvik v tzv. střediscích branné výchovy úředními cvičiteli. Na základě možné hrozby leteckých útoků v případě války, byla příprava obyvatelstva zaměřena především na získání základních informací o možné vlastní obraně a ochraně. Následná příprava obyvatel se rozdělila do třech situací. První byla v době míru, druhá po vyhlášení leteckého poplachu a poslední po vyhlášení jeho konce. Správné

zásady činnosti obyvatelstva byly doporučeny pro každou situaci. Každá činnost byla díky cvičitelům, tiskem a rozhlasem propagována. V době poválečné bylo čím dále více jasnější a zřetelnější, že organizace i formy školení a výcviku v civilní obraně jsou neefektivní a nedokážou pokrýt potřeby obyvatel. Vzhledem k zabezpečení civilní obrany byly kladené nové požadavky před účinky zbraní hromadného ničení a promítaly se také do přípravy širokých vrstev obyvatelstva. Příprava musela být prováděna kampaňově, jelikož neexistovaly zákonné normy. Velkým problémem byla úroveň lektorů a jejich pedagogické schopnosti a také malá účast medií při její propagaci. (Hradil, 2018)

Stěžejním kamenem a zároveň i právním podkladem nové koncepce při přípravě občanů k civilní obraně byl zákon č. 73 ze dne 27. června 1973 o branné výchově. *„Těžiště přípravy bylo položeno na znalosti způsobů vyrozumění a varování, činnosti obyvatelstva za jednotlivých situací včetně použití zbraní hromadného ničení a na získání základní praxe v používání prostředků individuální ochrany, později i kolektivní ochrany.“* (Hradil, 2018)

Roku 1979 vyšel předpis CO-1-3 „Příprava občanů k civilní obraně“. Následná novelizace přišla v roce 1986. Tímto předpisem měl být jasný obsah základních zásad provádění přípravy a sloužil k jednotnému pochopení cílů, obsahu, formy organizace přípravy občanů k civilní obraně pro všechny orgány, které se na něm podílely. Obsahem nové přípravy byla vojensko-politická tematika s odborně technickou tematikou. Vojensko-politická tematika vycházela z marxisticko-leninského pojetí obrany socialistické vlasti. Odborně technické normy se skládaly z evakuace, individuální ochrany, kolektivní ochrany a ochrany osob v prostorech radioaktivního, chemického a biologického zamoření, zdravotnické přípravy, požární ochrany a další jiné disciplíny. Z hlediska těchto požadavků se nesly ve stejném duchu jednotlivé organizace, které se podílely na přípravě obyvatelstva. Organizace Svazarm byl svaz pro spolupráci s armádou, měl přidělen blok ochrany před bojovými prostředky, budování úkrytů, záchranné práce a činnost obyvatelstva po vyhlášení „situace ohrožení“. Znalost první pomoci vyučoval Československý červený kříž. Témata týkající se požární prevence a hašení požárů byla stanovena svazu požární ochrany. Výuka byla prováděna především pomocí odborných přednášek, besed a výkladem spojeným s procvičovacím materiálem. Přípravě byla věnována velká pozornost, ale i přesto nebylo vždy dosaženo očekávaných výsledků. Hlavním z důvodu byla nízká účast na jednotlivých zaměstnáních. Vyplývalo to hlavně z nejasné formulace branného zákona, zda je tato účast povinná či nikoliv. Díky

skutečnosti, že účast byla vynucována, tak následně to u řady lidí vzbudilo přirozený odpor. Občané se častokrát nedozvěděli, kde by obdrželi prostředky protichemické ochrany, místo vyčleněného a přiděleného úkrytu. V další řadě způsoby a konkrétní podmínky evakuace v daném místě. Zaměstnání byla ve většině případů formou odborných přednášek. Problémem byl i kvalita lektorů při vedení zaměstnání. Po roce 1990 bez náhrady zrušena. (Hradil, 2018)

3.2 Systém ochrany obyvatelstva Úkryt z perspektivy obce

Z hlediska ukrytí populace představuje trvale funkční prostředky ochrany před následky dlouhodobého působení účinků chemických, biologických, radiologických a jaderné zbraně. Po studené válce bylo očekávání použití zbraní značně sníženo, což vedlo ke snížení pozornosti věnované možnostem poskytování přístřeší v České republice. Tento krok byl zcela pochopitelný z hlediska ušetření nákladů na stavbu přístřešků a údržba. *„Na druhé straně existují země, které si jsou vědomy situaci a věnovat značnou pozornost obyvatelstvu ukrytí. Jedná se například o vyspělé severské země (Švédsko, Finsko) a Švýcarsko.“* (Rak, b.r.)

S rostoucím napětím a nestabilitou ve světě jsou zbraně hromadného ničení na velkém vzestupu. V České republice je přístřeší poskytováno prostřednictvím obecní úřady, které jsou za to rovněž odpovědné. Úkryt je nicméně ze strany města podceňován obcemi, a to na základě méně pravděpodobnost ohrožení vyžadujících ukrývání obyvatelstva a i díky vysoké finanční náročnosti. Je nutné navrhnout nové přístřešky, které umožní snížení finanční zdroje a umožňuje zapojení veřejnosti do EU celý proces. (Rak, b.r.)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEHLED ŘEŠENÝCH LOKALIT

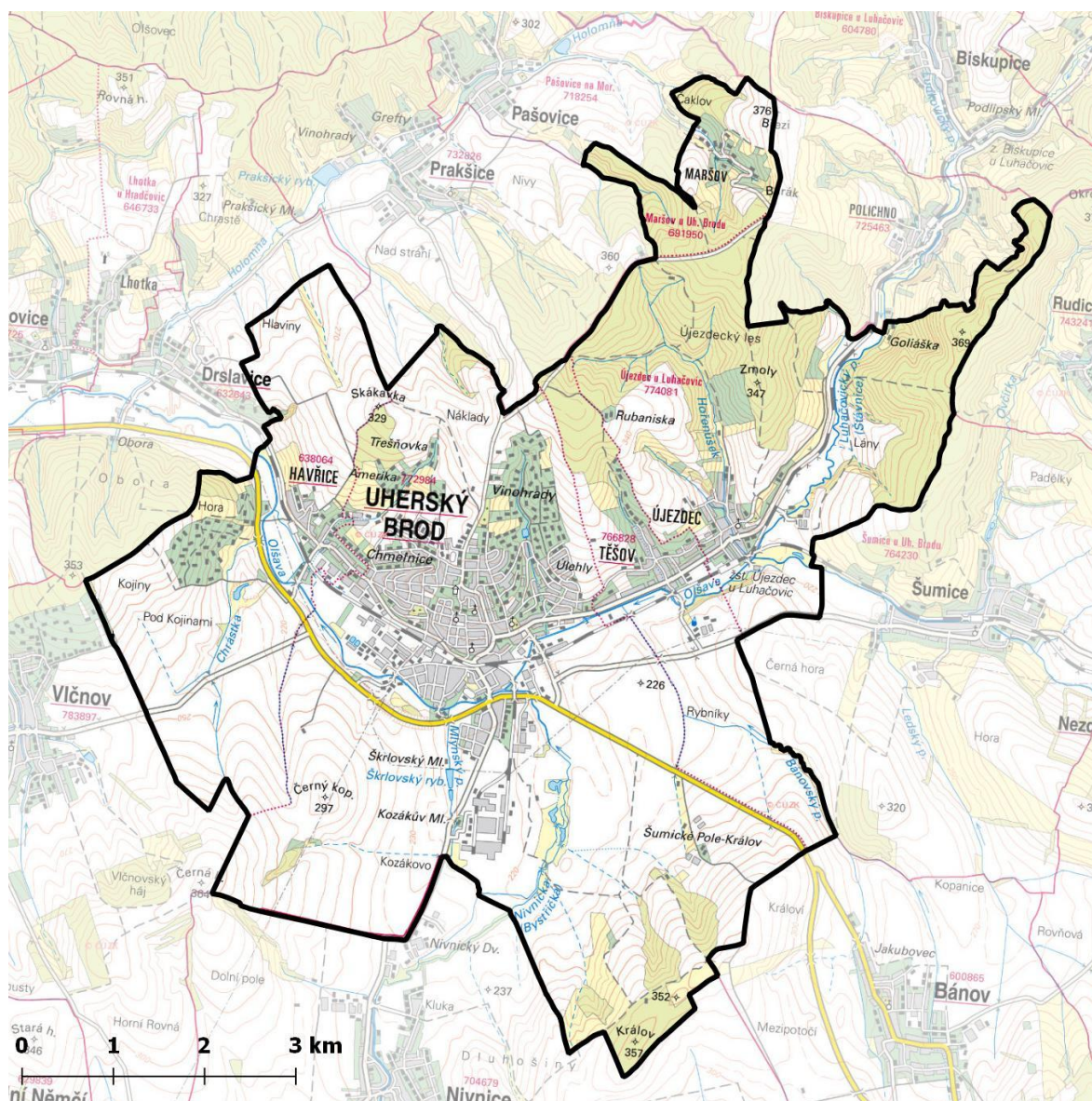
V této kapitole se zaměříme na vybrané lokality v okrese Uherské Hradiště v našem případě se jedná o Uherský Brod, Bojkovice a Prakšice. Cílem zjištění bude demografie jednotlivých lokalit a u Uherského Brodu si vzpomene přehled podnikajících právnických a fyzických osob.

4.1 Uherský Brod

Město Uherský Brod se nachází v okrese Uherské Hradiště ve Zlínském kraji. Rozloha města činí 5206 ha. Počtem obyvatel se řadí na 5 místo zlínského kraje, svou rozlohou je čtvrtým největším správním obvodem v kraji. Spravuje 30 obcí, z toho ve dvou žije 40,1% obyvatel. Leží v jižní části zlínského kraje, na jihozápadě sousedí s Jihomoravským krajem, na jihu a východě se Slovenskou republikou. V rámci kraje sousedí na západě se správním obvodem Uherské Hradiště, na severu leží správní obvody Zlín a Luhačovice. *„Převážnou část území pokrývá pohoří Bílé Karpaty, pro něž jsou typické táhlé hřebeny, druhově bohaté louky se skupinami osamělých stromů a rázovité obce s výraznou lidovou architekturou. Nejvyšší horou je Velká Javořina v Bílých Karpatech na hranici se Slovenskem ve výšce 970 m n.m.“* (Krajská správa ČSÚ ve Zlíně, 2014)

Městem protéká řeka Olšava, která teče čtyřmi z pěti částí. Nejprve Újezdcem, kde z pravé strany přibírá říčku zvanou Šťávnice, která míří z Luhačovic. Z pravé strany od újezdských vrchů přitéká potok Hořeňůšek, v Těšově pak zleva Bánovský potok. V Uherském Brodě následuje z pravé strany Vinohradský potok (z rybníka na sídlišti Pod Vinohrady), levostranné přítoky Korečnice (Nivnička), Mlýnský potok v části Bajovec a Černý potok. Jako poslední se do ní vlévá pravostranný Havřícký potok, pojmenovaný právě podle této části města. Ve městě nalezneme řadu starobylých památek, ke kterým patří budova radnice, barokní stavba palácového charakteru Panský dům, kostel Mistra Jana Husa, barokní farní kostel a dominikánský kostel s klášterem. Druhým městem oblasti jsou Bojkovice se zámek Nový Světlov, který v minulosti sloužil jako opevněné centrum proti nájezdníkům z Uher. K dalším kulturním památkám patří památky lidové architektury jako jsou vlčnovské a veletinské vinařské budy, kopaničářské usedlosti, stodoly a komory nebo sušárny ovoce. Kolem Uherského Brodu nalezneme chráněnou krajinnou oblast Bílé Karpaty, národní přírodní rezervaci Velká Javořina a za další přírodní rezervace byly vyhlášeny louky a pastviny s výskytem ohrožených druhů rostlin jako např. Dolnoněmčanské louky, Drahy a Hutě. Řadu turistů láká jedno z nejvýznamnějších

turistických a sportovních center jako je Mikulčin vrch, kde jsou dobré podmínky pro lyžování. „Uherskobrodsko je krajem Komenského, připomínají to muzea v Uherském Brodě, Komně a Nivnici - třech možných rodištích Učitele národů.“ (Krajská správa ČSÚ ve Zlíně, 2014)

Obrázek 2 Katastrální území města Uherský Brod (EDPP, c 2010 – 2021)

4.1.1 Demografie města Uherský Brod

„Do celkového počtu obyvatel jsou zahrnuti občané ČR s trvalým pobytem. Nejsou zde započítáni cizinci (s jakýmkoliv typem pobytu) - od 01.07.2012 po spuštění ZR se jejich počty již neaktualizují.“ (Švehlíková, 2019)

Tab. 2 Demografie obyvatelstva ke dni 31.12.2018 (Švehlíková, 2019)

Název lokality	Počet obyvatel
Počet osob s platným trvalým pobytem na území správního obvodu ORP Uherský Brod	52032
Počet občanů ČR hlášených k trvalému pobytu v Uherském Brodě	16420
Uherský Brod	13445
Havříce	882
Těšov	1013
Újezdec	1057
Maršov	23

Obrázek 3 Graf znázorňující počet obyvatel města Uherský Brod (Kotil, 2021)

Od roku 1995 do roku 2015 klesl počet obyvatel SO ORP Uherský Brod o více než 2 200 na hodnotu 52 541 v roce 2015. Trend poklesu obyvatel je každoroční, bez výraznějších výkyvů. V posledních 5 letech se však úbytek obyvatel mírně zrychluje. V posledních 20 letech se každoročně na území ORP narodí méně dětí, než je v daném roce zemřelých osob. „Od roku 2011 se k zápornému přirozené změně přidala také záporná změna migrační, čímž dochází ke zmíněnému zrychlení úbytku počtu obyvatel na území SO ORP Uherský Brod.“ (PROCES, 2017)

4.1.2 Přehled právnických a podnikajících fyzických osob ORP Uherský Brod

„Právnické a podnikající osoby zařazené do havarijního plánu poskytují a aktualizují podklady pro jeho zpracování a plní úkoly opatření nouzového přežití v rozsahu jim stanovených tímto plánem. Dále se mohou podílet na některých opatřeních k nouzovému přežití obyvatelstva jako zřizovatelé zařízení civilní ochrany.“ (HSZ ČR, 2021)

Z hlediska materiálu nouzového přežití by Spolek Kunovjan opatřil lavice, stoly, stany o rozměrech (3x3, 3x6, 6x12, 10x10, 10x15, 10x20) a osvětlení.

Starosta obce (ORP) zajišťuje připravenost obecního úřadu ORP na řešení krizových situací. Za krizové situace zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP a dalších opatření uvedených v operačních plánech. pro řešení krizových situací zřízení krizového štábu ORP a zabezpečení jeho činnosti. (HSZ ČR, 2021)

4.2 Prakšice

Obec, která leží v okrese Uherské Hradiště, rozkládá se na katastrální výměře 958 ha a žije zde 1017 obyvatel z toho v produktivním věku je 593 obyvatel. V současné době v obci nalezneme veřejný vodovod i plynovod, kanalizaci s napojením na čističku odpadních vod, poštu, mateřskou školu, základní školu, veřejnou knihovnu, 2 kulturní zařízení, zdravotnické zařízení, tělocvična, 2 víceúčelová hřiště, koupaliště, 2 prodejny potravin, i smíšené zboží a pohostinství. (Prakšice, 2020)

4.3 Bojkovice

Partnerské město, které úzce spolupracuje s městem Uherský Brod, kde je možné poskytnout kapacity pro nouzové ubytování. Z hlediska polohy leží Bojkovice ve východní části bývalého okresu Uherské Hradiště v blízkosti státní hranice se Slovenskem v podhůří

Bílých Karpat. Rozkládá se v údolí řeky Olšavy u jejího soutoku s řekou Koménkou v nadmořské výšce 301 m n. m. Městem prochází krajská silnice II/495, která spojuje Uherský Brod se Slavičínem a Bylnicí. Ta se zde kříží s méně frekventovanou silnicí II/496 spojující Luhačovice s mezinárodní komunikací E/50. Z Bojkovic dále vychází dvě silnice III. třídy - na sever do Rudimova a dále do Slavičina a na jih přes Krhov a Bzovou k silnici E/50. Od roku 1888 zde železniční trať – Vlárská dráha – z Brna přes Kyjov, Bzenec, Veselí nad Moravou, Kunovice, Uherský Brod a Újezdec u Luhačovic a z Bojkovic dále do Slavičina, Bylnice a Vlárským průsmykem do Trenčianské Teplé. V okolí je terén hodně kopcovitý a poměrně hustě zalesněný. Nad městem stojí na kamenném ostrohu jeho hlavní dominanta - zámek Nový Světlov., *K městu jsou přidruženy další tři menší obce - Bzová, Krhov a Přečkovice. Společně s nimi mají v současné době Bojkovice 4 472 obyvatel (z toho přímo v Bojkovicích žije 3 716). Katastrální území Bojkovic s připojenými obcemi zaujímá plochu 4 187 ha.*“(Město Bojkovice, 2008)

5 ZDROJE RIZIK - POVODNĚ

Z hlediska území správního obvodu ORP Uherský Brod je nejvyšší riziko ve městech Bojkovice a Uherský Brod, kde je nejvyšší hustota zalidnění a kumuluje se zde nejvíce nebezpečí.

5.1 Přírozená povodeň

Určitě je třeba zmínit faktory, které ovlivňují případná nebezpečí a rizika která ohrožují tuto oblast. Patří sem neoddiskutovatelně přirozené povodně, která může vzniknout v jakémkoliv období. V zimních a jarních měsících vznikají především táním sněhu, zejména v kombinaci s dešťovými srážkami. Dalším jevem, kterým mohou být vyvolány, jsou ledové jevy, kdy dochází k ucpání vodního koryta ledovými krami. Co se týká říční povodně, tak ta vychází z 100leté povodně, která se může opakovat ve Zlínském kraji jednou za 5 – 10 let. Proto je u většiny vodních toků stanoveno záplavové území se stanovenými rozsahy rozlivů. „*Severní částí správního obvodu ORP Uherský Brod od východu na západ je ohrožena přirozenou povodní z vodního toku Olšava, která při rozsahu stoleté vody ohrožuje několik obcí s důležitými objekty. Patří sem obce Horního Poolšaví – Pitín, Bojkovice, Záhorovice, Nezdenice, Šumice, Uherský Brod a obce Dolního Poolšaví – Drslavice, Hradčovice, Veletiny.*“ (HSZ ČR, 2021)

5.1.1 Přívalová povodeň

Vydatné srážky a přívalové povodně mohou vzniknout zejména v letních měsících, způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity zasahující poměrně malá území. Mohou se vyskytovat kdekoli na malých vodních tocích, katastrofální důsledky mají zejména na sklonitých vějířovitých povodích. Za vydatné srážky způsobující bouřkové povodně lze v našich podmínkách považovat množství srážek cca. 30 mm/hod., 45 mm/2 hod., 55 mm/3 hod., 60 mm/4 hod. (HSZ ČR, 2021)

5.2 Zvláštní povodeň

Severní strana správního obvodu ORP Uherský Brod od východu na západ je ohrožena zvláštní povodní při narušení vodních nádrží Bojkovice (vodárenská nádrž Kolelač). Ohroženy budou obce na toku řeky Olšavy, tedy obce Horního Poolšaví – Bojkovice, Záhorovice, Nezdenice, Šumice, Uherský Brod až po místní část Havřice. Přilehlé obce, jimiž protéká řeka Olšava jsou ohroženy zvláštní povodní při narušení vodních nádrží

Luhačovice a Ludkovice. Pokud dojde k narušení této nádrže budou ohroženy obce na toku Luhačovického potoka a řeky Olšavy, nejvíce město Uherský Brod (hlavně místní část Újezdec a Těšov) a dále obce Drslavice, Hradčovice a Veletiny.,,Při narušení VN Ludkovice budou ohroženy obce na toku Luhačovického potoka a řeky Olšavy, nejvíce místní části Uherského Brodu Újezdec a Těšov.“ (HSZ ČR, 2021)

5.3 Extrémní dlouhodobé sucho, narušení dodávek pitné vody

Za posledních 25 let podle výskytu jak shrnuje publikace " Vyhodnocení sucha na území České republiky v roce 2015", šlo o roky 1994, 2003 a 2015.,, Zlínského kraje se pak částečně dotýká i situace z roku 2011, kdy se vyskytovalo na střední a jižní Moravě stoleté sucho. Méně členitý reliéf, návaznost na teplejší oblasti úvalů a větší zemědělské zatížení ohrožuje suchem především ORP na východě kraje, kde se tato situace může opakovat 1x za 5 - 10 let.“ (HSZ ČR, 2021)

Ve Zlínském kraji může dojít k narušení dodávek pitné vody na kterémkoliv místě. Příčinou může být jak běžná porucha na vodovodní síti, tak i vliv jiné mimořádné události a jejího sekundárního dopadu. V případě vzniku krizové situace bude nouzové zásobování pitnou vodou řešeno v souladu se zákonem 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích v platném znění cestou Služby nouzového zásobování vodou. (HSZ ČR, 2021)

6 ANALÝZA RIZIK

V této kapitole se zaměříme na reálná rizika, která mohou vzniknout na těchto územích. Jedná se o město Uherský Brod, Bojkovice a obec Prakšice. Mezi nejrizikovější faktory, které mohou způsobit mimořádnou či krizovou situaci jsou následující hrozby:

- Naturogenní:
  - sněhové kalamity
  - vydatné srážky
  - dlouhodobé sucho
  - záplavy
  - silný vítr
  - epidemie (Werner, 2017)

- Antropogenní:
  - narušení dodávek elektrické energie
  - narušení dodávek pitné vody
  - únik nebezpečné látky
  - dopravní nehody
  - nedostatek potravin a vody
  - teroristický útok
  - Chřipkové onemocnění Covid-19 (Werner, 2017)

6.1 Přehled zdrojů rizik správního obvodu ORP Uherský Brod

Riziko znamená jev, který označuje nejistý výsledek s možným nežádoucím stavem. Jedním z definic může být také hrozba, potenciální problém, nebezpečí vzniku škody, možnost selhání a neúspěchu, poškození, ztráty či zničení. Vyjadřuje tedy určitou míru nejistoty, tedy pravděpodobnost dosažení výsledku, který je rozdílný od očekávaného. (Vargová Ph.D., b.r.)

Seznam rizik dle zákona č.224/2015 Sb. Do těchto rizik spadá firma Zeveta Bojkovice, a.s. Hlavním zdrojem rizika je velké množství výbušných látek (TNT), které jsou skladovány

pro Správu státních hmotných rezerv. Společnost má zpracovány veškerou dokumentaci, včetně Vnějšího havarijního plánu. Velká část města Bojkovice je ohrožena při zvláštní povodni návodní nádrží Kolelač. (HSZ ČR, 2021)

6.1.1 Únik nebezpečných látek

Ve městě Uherský Brod se nachází hned několik zdrojů rizika úniku čpavku, jenž ohrožují větší část území města Uherský Brod. Jedná se o následující provozy:

1. Zimní stadion
2. Pivovar Uherský Brod, a.s.
3. Raciola – Jehlička, s.r.o. (HSZ ČR, 2021)

6.1.2 Ostatní rizika

Spadá se krupobití, námrazy, náledí, sněhová kalamita. Pokud se jedná o vichřici, tak její dopady mohou být převážně v podobě několika přerušovaných vedení a pádů stromů na komunikace. U případy epidemií se rozumí takový výskyt infekčního onemocnění, kdy se v regionu zvýší nemocnost tímto onemocněním nad hranici obvyklou v dané lokalitě a v daném období. Zdrojem mohou být velké stravovací provozy a výroby potravin, zdroje pitné vody (teroristický útok), nízký hygienický standard, dlouhodobě působící přírodní katastrofy, bioterorismus, šíření kontaktem mezi lidmi apod. Typické možnosti : salmonelóza, virová hepatitida A, chřipka, bacilární úplavice, břišní tyfus a uměle navozené biologické činitele (agens) schopné vyvolat hromadná infekční onemocnění nebo otravy lidí (např. antrax, pravé neštovice, cholera apod.). (HSZ ČR, 2021)

6.2 Metoda PNH

Bodová semikvantitativní metoda, která slouží k vyhodnocení konkrétních rizik ve třech složkách:

1. P – pravděpodobnost vzniku
2. N – závažnost následků
3. H – názor hodnotitelů

Pravděpodobnost vzniku P události označuje odhad pravděpodobnosti, se kterou může dané riziko vzniknout. Stanoveno dle stupnice 1 – 5. Klasifikační stupnice se může měnit s ohledem na řešený systém. Pro **odhad závažnosti následků N** se počítá s klasifikací

následků, které mohou při dané situaci nastat. Stanovují se dle stupnice 1 - 5 a zahrnuje míry, úroveň a kritéria jednotlivých nebezpečí a ohrožení. Hodnocení se může lišit tak jako v prvním případě z hlediska posouzení daného systému. **Názor hodnotitelů H** zohledňován vůči míře závažnosti ohrožení a specifik posuzovaného systému. Zahrnuje počet ohrožených osob, čas působení ohrožení nebo nebezpečí, technický stav a stáří technologického celku, objektů, úroveň údržby a kumulace rizik. V této analýze si dále musíme určit míru riziku, kterou si číselně stanovíme dle vlastního uvážení. A v poslední řadě si identifikujeme příklady nebezpečí našich rizik, číselně je vyjádříme a zařadíme je do skupiny a vytvoříme vhodná opatření a prevenci vůči rizikům. (Chmelíková Ph.D.,)

Tab. 3 Pravděpodobnost vzniku (Chmelíková Ph.D.,b.r.)

Pravděpodobnost vzniku	Stupnice
Nahodilá	1
Nepravděpodobná	2
Pravděpodobná	3
Velmi pravděpodobná	4
Trvalá	5

Tab. 4 Závažnost (Chmelíková Ph.D., b.r.)

Závažnost následků	Stupnice
Poškození zdraví bez pracovní neschopnosti	1
Absenční úraz s prac. neschopností	2
Vážnější úraz vyžadující hospitalizaci	3
Těžký úraz a úraz s trvalými následky	4
Smrtelný úraz	5

Tab. 5 Názor hodnotitelů (Chmelíková Ph.D., b.r.)

Názor hodnotitelů	Stupnice
Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí	1
Malý vliv na míru nebezpečí	2
Větší, zanedbatelný vliv na míru ohrožení	3
Velký a významný vliv	4
Více významných a nepříznivých vlivů	5

Vyhodnocením míry riziky je pak ukazatel míry rizik – R, který se počítá dle vztahu:

$$R = P * N * H$$

Tab. 6 Označení rizik (Chmelíková Ph.D., b.r.)

Rizikový stupeň	R	Míra rizika
I	> 100	Nepřijatelné riziko
II	51 - 100	Nežadoucí riziko
III	11 - 50	Mírné riziko
IV	3 - 10	Akceptovatelné
V	< 3	Bezvýznamné

- I. Nepřijatelné riziko s katastrofickými důsledky, vyžaduje okamžité zastavení činnosti. Práce nesmí být zahájen, dokud se riziko nesníží.
- II. Riziko nežadoucí vyžadující urychlené provedení odpovídajících bezpečnostních opatření.
- III. Mírné riziko i v případě kdy není nutno dalších opatření, je potřeba zpravidla realizovat dle plánu podle rozhodnutí firmy. Musí se provést další zhodnocení, stanovení pravděpodobnosti vzniku úrazu a snížení rizika.
- IV. Bezvýznamné riziko nepředstavuje prakticky žádnou hrozbu a v tomto případě není vyžadováno žádné zvláštní opatření. (Chmelíková Ph.D., b.r.)

Tab. 7 Zhodnocení celkových rizik (Chmelíková Ph.D., b.r.)

Identifikace nebezpečí	P	N	H	R
Úraz následkem elek. proudu při úmyslném dotyku	1	3	4	12
Úrazy následkem útěku při průchodu el. proudu	3	4	2	24
Úrazy následkem útěku při průchodu el. proudu s následným pádem	1	3	3	9
Úrazy následkem zasažení pracovníků el. proudem, při vytržení přívodního kabelu při neštrné manipulaci	4	3	3	36

Míru rizika označujeme písmeny A, B, C a D.

A – Organizační opatření: pracovníci musí být prokazatelně seznámeni s obsluhou a musí respektovat bezpečnostní sdělení, dodržovat zákaz odstraňování krytů.

- Technické opatření: používání vhodných krytů zařízení dle GSN 33 0330.

B – Organizační opatření jsou naprosto totožné, technické opatření: zajistit pravidelné kontroly ze strany katedry, zajištěna vhodná ochrana při poruše a rychlého odpojení.

C – Organizační opatření: totožné s A i B, vhodné uspořádání pracoviště, co nejlepší ergonomické podmínky (osvědčené zkušenosti z teorie a praxe).

D – Organizační opatření: totožné, technické: odlehčovat spoje od tahu, prodlužování šňůry připojovat pouze s ochranným vodičem, ochranný vodič musí být delší aby při vytržení byl přerušen jako poslední, šetrné zacházení s kabely. (Chmelíková Ph.D., 2021)

6.2.1 Proces analýzy rizika

V této kapitole provedeme vyšetření již známých zdrojů rizik, které mohou nastat pro ORP Uherský Brod. Pomocí metody PNH si je podrobně rozebereme a pokusíme se zjistit, které faktory jsou nejrizikovější a jakým způsobem jim předcházet, nebo jak se jim bránit.

Tab. 8 Zdroje rizik ORP Uherský Brod (HSZ ČR, 2021)

Druh rizika	Zdroj rizika	Zasažené obyvatelstvo	Ohrožené území
Únik nebezpečných látek, požár, výbuch	Zimní stadion Uherský Brod	2500 osob	Uherský Brod
	Pivovar Uherský Brod a.s.	2000 osob	Uherský Brod
	Raciola Uherský Brod s.r.o.	2000 osob	Uherský Brod
	Česká Zbrojovka a.s. Uherský Brod	4000 osob	Areál ČZ, silnice, železnice
	Slovácké strojírný a.s. Uh. Brod	2000 osob	Areál Strojíren
	Zeveta a.s. Bojkovice	2000 osob	Bojkovice
Živelné pohromy	Sněhové kalamity a námrazy	40 000 osob	Všechny obce
Povodeň přirozená	Řeka Olšava a její přítoky	10 000 osob	Bojkovice, Uherský Brod, Záhorovice, aj.

Z této tabulky budeme vycházet v analýze metodou PNH, kterou si rozpracujeme a určíme si nejvýznamnější rizika, které zasahují obyvatele a které musíme zohlednit vůči nouzovému ubytování. Výsledné riziko budeme počítat podle vztahu $R = P * N * H$ následně vypočítáme číselnou hodnotu rizika a podle tabulky si určíme míru rizika a vhodné opatření. (Kotil, 2021)

Tab. 9 Stupnice (Kotil, 2021)

Pravděpodobnost vzniku	Stupnice
Nahodilá	1
Nepravděpodobná	2
Pravděpodobná	3
Velmi pravděpodobná	4
Trvalá	5

Tab. 10 Důsledky rizika (Kotil, 2021)

Závažnost následků	Stupnice
Nebezpečí nemá vliv na nouzové ubytování	1
Nebezpečí vyžadující velkou pozornost	2
Hrozí zamoření, pád budovy – nutnost náhradní kapacity a evakuace	3
Nebezpečí s následky smrti	4

Tab. 11 Názor hodnotitelů (Kotil, 2021)

Názor hodnotitelů	Stupnice
Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí	1
Malý vliv na míru nebezpečí	2
Větší, nezanedbatelný vliv na míru ohrožení	3
Velký a významný vliv	4
Více významných a nepříznivých vlivů	5

Tab. 12 Stupeň rizika (Kotil, 2021)

Rizikový stupeň	R	Míra rizika
I	> 50	Nepřijatelné riziko
II	30 - 50	Nežádoucí riziko
III	11 - 30	Mírné riziko
IV	3 - 10	Akceptovatelné
V	< 3	Bezvýznamné

Tab. 13 Posouzení rizik z hlediska nouzového ubytování (Kotil, 2021)

Druh nebezpečí	P	N	H	R	Míra rizika	Opatření
Živelná pohroma – sněhová kalamita, námrazy	4	1	2	8	IV - akceptovatelné riziko	A
Únik amoniaku ze zimního stadionu	2	4	5	40	II - nežádoucí riziko	B
Přírozená povodeň - řeka Olšava	3	4	3	36	II - nežádoucí riziko	C
Požár fabriky Zeveta	3	4	5	60	I – nepřijatelné riziko	D

A – Zajištění posypu cest, včasná příprava záchranné služby v případě úrazů.

B – Revize a kontroly zápisů dokumentu pro chladící zařízení v zimním stadionu, včasná příprava a mobilizace hasičského záchranného sboru Uherský Brod.

C – Protipovodňové plány a zábrany.

D – revize zařízení, strojů a elektroinstalace, protipožární opatření (hasičské přístroje, vodní hydranty)

Výpočtem dle vztahu $R = P \cdot N \cdot H$ jsme si určili číselné hodnoty u jednotlivých druhů nebezpečí. Zjistíme, že z hlediska rizik, která posuzujeme je pro obyvatelstvo největší hrozbou je požár firmy Zeveta ve městě Bojkovice, kdy může dojít k zasažení větší části infrastruktury města a tím i evakuaci obyvatelstva. V Uherském Brodě je naopak největší hrozbou úniku amoniaku ze zimního stadionu. (Kotil, 2021)

7 NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ

„Na základě vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS je zpracován havarijní plán pro OPR Uherský Brod a jeho správní obvod.“ „Způsob možného zajištění ubytování evakuovaných osob je plánován v havarijní dokumentaci (havarijní plán kraje, vnější havarijní plány).“ (HSZ, 2021)

7.1 Určená vzdělávací zařízení ve Zlínském kraji

Hejtman kraje z hlediska své pravomoci určil vzdělávací zařízení k vykonávání péče o děti v předškolních zařízeních, žáky, kteří plní ve školách povinnou školní docházku, děti a mládež ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče, pokud tuto péči nemohou v krizové situaci vykonávat rodiče nebo jiní zákonní zástupci. Tyto určená zařízení vykonávají péči o žáky zpravidla v rozsahu stanoveném plány krizové připravenosti. Mimo výchovně vzdělávací péče zajišťují zejména ubytování, stravování, první pomoc, psychologickou a zdravotní péči v součinnosti s příslušnými odbornými orgány a zařízeními, pomoc žákům při vyhledávání jejich zákonných zástupců i při řešení dalších potřeb vyvolaných krizovou situací a trvale aktualizovanou evidenci ubytovaných osob. (HSZ ČR, 2021)

Tab. 14 Počet kapacit ve Zlínském kraji (HSZ ČR, 2021)

ORP	Kapacita		
	Ubytování	Stravování	Počet zařízení
Kroměříž	1410	3750	7
Bystřice pod Hostýnem	160	700	1
Holešov	300	800	1
Vsetín	1595	5190	13
Valašské Meziříčí	410	1350	4
Rožnov pod Radhoštěm	770	3520	6
Uherské Hradiště	1405	3485	8
Uherský Brod	1090	2040	4
Zlín	996	2470	5
Otrokovice	600	1700	2
Luhačovice	65	450	1
Valašské Klobouky	776	1600	4
Vizovice	616	840	2
Zlínský kraj celkem	10193	28585	58

V ORP Uherský Brod se pro účel nouzového ubytování obyvatelstva mohou použít různé druhy prostorů.

Tab. 15 Dostupné kapacity pro potřeby nouzového ubytování (HSZ ČR, 2021)

ORP	Organizace, subjekt	Příjmení, jméno	Kapacita pro ubytování	Stravování
UB	ZŠ Pod Vinohrady	Moštěk Zdeněk	600	1000
	ZŠ a MŠ Prakšice	Chmelová Marcela	300	300
	ZŠ Bojkovice	Ogrodník Zdeněk	150	700
	DD Bojkovice	Rak Antonín	40	40

7.2 Plány krizové připravenosti

Města Uherský Brod, Bojkovice a vesnice Prakšice mají zpracovány plány krizové připravenosti. Tyto plány krizových připraveností vzdělávacího zařízení jsou zpracovány na základě vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.281/2001 Sb., kterou se provádí §9 odst. 5 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (dále jen „vyhláška“). (HSZ, 2021)

„Plán krizové připravenosti zpracovává vzdělávací zařízení ve spolupráci s orgány obce, orgány kraje, popř. dalšími orgány určenými podle zvláštních právních předpisů. Základní část, operativní a pomocná část plánu krizové připravenosti vzdělávacího zařízení je zpracována podle § 17 nařízení vlády 462/2000 Sb. K provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb. O krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a Metodiky k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 uvedeného zákona. (HSZ, 2021)

7.2.1 Plán krizové připravenosti - Základní škola Pod Vinohrady

Tento plán spadá a byl určen krajským úřadem zlínského kraje k vykonávání péče o žáky s cílem zabezpečit ochranu života, zdraví osobního majetku a základních práv žáku. Dělí se na základní, operativní a pomocnou část. *„Základní škola Pod Vinohrady Uherský Brod (dále jen škola) byla Krajským úřadem Zlínského kraje jak orgánem krizového řízení podle § 29 odst. 1. zákona č.240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) v souladu s § 2 odst. 1. vyhlášky č.281/2001 Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 3.července 2001, kterou se provádí § 9 odst. 3 písm. a) zákona č.240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) určena*

k vykonávání péče o žáky s cílem zabezpečit ochranu života, zdraví, osobního majetku a základních práv žáků.“ (HSZ, 2021)

Zpracovatelem PKP je Základní škola Pod Vinohrady Uherský Brod se sídlem Pod Vinohrady 1420, 688 01 Uherský Brod. Ředitelem školy je pan Mgr. Zdeněk Moštěk.

1. ZÁKLADNÍ ČÁST

Zde v této části spadá přehled úkolů a opatření a uvedení orgánů krizového řízení, který toto plnění vyžaduje:

Tab. 16 přehled úkolů a opatření krizového řízení (Moštěk, 2012)

Úkol opatření	Orgán krizového řízení
Zabezpečení nouzové ubytování	KŠ kraje, KŠ ORP ve spolupráci s IZS
Zabezpečení nouzové stravování	KŠ kraje, KŠ ORP ve spolupráci s IZS
Zabezpečení vykonávání péče o mládež	KŠ kraje, KŠ ORP ve spolupráci s IZS

„Připravenost školy na řešení krizových situací zajišťuje ředitel školy.“ (Moštěk, 2012)

Obecně základní škola zodpovídá za péči o své a cizí žáky, pokud tak rozhodne vedoucího krizového štábu obce s rozšířenou působností (starosta ORP) nebo vedoucí krizového štábu Zlínského kraje (hejtman). Orgány, které jsou příslušné krizovému řízení, mohou určenému vzdělávacímu zařízení svěřit péči o žáky i jiných vzdělávacích zařízení daných v rozsahu stanovených krizových opatření. (Moštěk, 2012)

Tab. 17 Přehled a hodnocení možných zdrojů rizik (Moštěk, 2012)

Druh rizika	Zdroj rizika	Možný dopad na organizaci	Poznámka
Únik nebez. látek	Pivovar Uh. Brod	Ano, částečně	Amoniak
Pandemie, epidemie, epizootie	Ptačí chřipka	Leží v 3km pásmu	Zemaspol
Pandemie, epidemie epizootie	Ptačí chřipka	Leží v 10km pásmu	Lukrom Králov

2. OPERATIVNÍ ČÁST

V této části popíšu kapacity pro nouzové ubytování v různém časovém horizontu.

Tab. 18 Přehled opatření vyplývající z krizového plánu (Moštěk, 2012)

Kapacita					
Způsob krátkodobého ubytování	WC	Sprchy	Tělocvična	Třída	Možnost ubytování
	Počet dětí		Počet dětí max.		
Internátní ubytování	0	0	0	0	0
Nouz. ubytování krátkodobé	500	300	100	400	500
Nouz. ubytování (delší než 3 noci)	600	400	100	500	600
Plánovaný počet ubytovaných					600

Pro nouzové ubytování jsou určeny tyto učebny č.29, 28, 99, 100, 101, 118, 119, 214, 215, 216, 218, 30, 31, 32, 35, 36, 53, 51, 52, 47, 49, 54, 55, 60, malá a velká tělocvična (sportovní hala), jídelna a družina.

Způsoby zabezpečení a realizaci, síly a prostředky zajišťují:

- Dozor na hlídání objektu a ubytovaných, úklidové pracovníky, hygienické a dezinfekční prostředky
- Potraviny, balená voda, deky, postele (Moštěk, 2012)

3. POMOCNÁ ČÁST

Obsahuje přehled právních předpisů, které se dotýkají problematiky nouzového ubytování. Patří sem zákony č. 239/200, 240/2000, 241/2000, a vyhlášky č. 328/2001., o některých podrobnostech zabezpečení IZS a 380/2002., k přípravě a provádění ochrany obyvatelstva. Dále tato část obsahuje přehled uzavřených smluv k zajištění provedení opatření pro řešení KS:

Tab. 19 Uzavřené smlouvy (Moštěk, 2012)

Dodavatelé	Komodita	Odpovědná osoba	Způsob realizace
Městská nemocnice s poliklinikou, Partyzánů 2174, 68801 Uherský Brod	lékařská péče o děti a mládež	Mudr. Dagmar Konečná	ústní dohoda
-II-	psychologická pomoc	Mgr. Hon Milan	ústní dohoda

Plán krizové připravenosti se musí aktualizovat 1x ročně, za správnost a provedení zodpovídá ředitel dané školy. (Moštěk, 2012)

7.2.2 Plán krizové připravenosti – Základní škola TGM Bojkovice a dětský domov

V případě základní části pro základní školu Bojkovice a dětský domov i pro ně platí úplně stejná pravidla a povinnosti školy jako v prvním případě základní školy Pod Vinohrady. Liší se prakticky jenom ve způsobech ubytování a v následných kapacitách pro osoby.

1. ZŠ TGM Bojkovice

Škola je zpracovatelem PKP se sídlem na ulici Štefánikova 460, 687 71 Bojkovice. Připravenost školy na řešení krizových situací zajišťuje ředitel školy. V tomto případě je to pan Mgr. Zdeněk Ogrodník. (HSZ ČR, 2021)

Hodnocení možných zdrojů rizik, analýza ohrožení a možný dopad na vzdělávací zařízení základní školy TGM Bojkovice ve stručném přehledu ukazuje následující tabulka:

Tab. 20 Přehled a ohrožení možných zdrojů rizik (Šmíd, 2012)

Druh rizika	Zdroj rizika	Možný dopad na organizaci
Únik nebez. látek	Zeveta Bojkovice a.s., Moravia Cans a.s., čerpací stanice LPG Bojkovice	Ano, částečně
Povodeň zvláštní	Vodní nádrž Bojkovice, ZŠ leží na hranici záplavového území	Ano, částečně
Pandemie, epidemie, epizootie	Ptačí chřipka	Leží v 10km pásmu

1. OPERATIVNÍ ČÁST

Zde k nouzovému ubytování jsou určeny učebny v nové budově. Tabulka s přehledem vypadá následovně:

Tab. 21 Opatření v přehledu vyplývající z PKP (Šmíd, 2012)

Kapacita					
Způsob krátkodobého ubytování	WC	Sprchy	Tělocvična	Třídy	Možnost ubytování
	Počet dětí		Počet dětí max.		
Internátní ubytování	-	-	-	-	0
Nouz. ubytování krátkodobé	34	15	100	50	150
Nouz. ubytování (delší než 3 noci)	15	15	100	50	150
Plánovaný počet ubytovaných					150

Zajištění bezpečnosti, sil a prostředků zajišťují:

- Dozor na hlídání objektů a množství ubytovaných
- Úklidoví pracovníci, desinfekční a hygienické prostředky
- postele, deky, potraviny a balená voda. (Šmíd, 2012)

2. POMOCNÁ ČÁST

V poslední části si uvedeme v tabulce přehledy uzavřených smluv, které má základní škola k dispozici:

Tab. 22 Uzavřené smlouvy (Šmíd, 2012)

Dodavatelé	Komodita	Odpovědná osoba	Způsob realizace
Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	lékařská péče	MUDr. Olga Klesnilová	ústní dohoda
-II-	lékařská péče	MUDr. Barbora Navrátilová	ústní dohoda

Plán krizové připravenosti se musí aktualizovat 1x ročně, za správnost a provedení zodpovídá ředitel dané školy. (Šmíd, 2012)

3. Dětský domov Bojkovice

Dětský domov je zpracovatelem PKP se sídlem na ulici Štefánikova 563, 687 71 Bojkovice. Řešení krizových situací a připravenost školy zajišťuje ředitel domova. Ředitelem dětského domova je pan Mgr. Antonín Rak.

Tab. 23 Přehled a ohrožení možných zdrojů rizik (Rak, 2019)

Druh rizika	Zdroj rizika	Možný dopad na organizaci
Únik nebezpečných látek	Zeveta Bojkovice a.s., Moravia Cans a.s., čerpací stanice LPG Bojkovice	Ano, částečně
Povodeň zvláštní	Vodní nádrž Bojkovice, ZŠ leží na hranici záplavového území	Ano, částečně
Pandemie, epidemie, epizootie	Ptačí chřipka	Leží v 10km pásmu

V operativní části si opět uvedeme tabulku s přehledy opatření vyplývající z krizového plánu příslušného orgánu krizového řízení a způsob zajištění jejich provedení.

Tab. 24 Přehled opatření vyplývající z PKP (Rak, 2019)

Kapacita					
Způsob krátkodobého ubytování	WC	Sprchy	Tělocvična	Třídy	Možnost ubytování
	Počet dětí		Počet dětí max.		
Internátní ubytování	24	24	0	24	24
Nouz. ubytování krátkodobé	2	2	0	2	2
Nouz. ubytování (delší než 3 noci)	15	15	100	50	14
Plánovaný počet ubytovaných					40

Zajištění bezpečnosti, sil a prostředku jsou totožné jako u Základní školy TGM Bojkovice. Pomocná část je naprosto shodná jako tomu bylo v případě předchozím u základní školy Bojkovice.

7.2.3 Plán krizové připravenosti – Základní a mateřská škola Prakšice

I tato škola je zpracovatelem PKP se sídlem Prakšice 100,687 56 Prakšice. Ředitelkou školy je paní Mgr. Marcela Chmelová, která je zároveň jejím štitem a připravuje školu na řešení krizových situací. (Chmelová, 2019)

Tab. 25 Přehled a ohrožení možných zdrojů rizik (Chmelová, 2019)

Druh rizika	Zdroj rizika	Možný dopad na organizaci	Poznámka
Únik nebezpečných látek	Automobilová cisterna, skládka odpadu	Ano, částečně	-
Povodeň přirozená	Potok Holomňa	Ano, částečně	-
Pandemie, epidemie epizootie	Ptačí chřipka	Leží v 3 km pásmu	XAVERgen a GAJDŮŠEK Prakšice

Operativní část se bude skládat opět z tabulky stručného přehled o kapacitách pro nouzové ubytování, které vyplývá z plánu krizové připravenosti této základní a mateřské školy.

Tab. 26 Opatření vyplývající z PKP (Chmelová, 2019)

Kapacita					
Způsob krátkodobého ubytování	WC	Sprchy	Tělocvična	Třídy	Možnost ubytování
	Počet dětí		Počet dětí max.		
Internátní ubytování	0	0	0	0	0
Nouz. ubytování krátkodobé	300	3	150	150	300
Nouz. ubytování (delší než 3 noci)	100	13	150	0	150
Plánovaný počet ubytovaných					300

U poslední pomocné části si opět uvedeme tabulku s přehledem uzavřených smluv:

Tab. 27 Přehledy uzavřených smluv (Chmelová, 2019)

Dodavatelé	Komodita	Odpovědná osoba	Způsob realizace
Zdravotnické zařízení Prakšice, 68801 Uherský Brod	lékařská péče pro děti a mládež	MUDr. Konečná Dagmar	ústní dohoda
Městská nemocnice s poliklinikou, Partyzánů 2174, 68801 Uherský Brod	psychologická pomoc	Mgr. Hon Milan, PhDr. Chrástková Jana	ústní dohoda

U všech těchto zařízení ať se jedná o školy či dětský domov, tak pro všechna platí stejná pravidla. U zásad manipulace s plány krizových připraveností ty musejí být k dispozici 3x v tištěné formě a 1x elektronická forma. Místa uložení jednotlivých výtisků:

- Vzdělávací zařízení (písemná i tištěná forma)
- KÚ Zlínského kraje (písemná i elektronická)
- HZS Zlínského kraje (elektronická podoba)
- Pracoviště krizového řízení ORP (písemná a elektronická forma) (Chmelová, 2019)

7.3 Evidence osob

V této kapitole se zaměřím na část obyvatel, která je schopna si zajistit samoubytování. V Uherském Brodě vzhledem k velikosti a počtu obyvatel vůči menším celkům jako Bojkovice, které mají asi o 1/3 méně, tak zde se jedná o pouhý odhad asi 10% lidí je

schopno si zajistit samoubytování. Tyto osoby se mohou v případě ztráty svého obydlí ubytovat i u rodinného příslušníka. V tomto případě se nejedná o oficiální data, nemusí to být reálný stav. Tuhle informaci jsem diskutoval s vedoucím práce a zároveň i s krizovým manažerem Uherského Brodu, který pracuje s těmito informacemi pro městský úřad. (Kotil, 2021)

8 SOUČASNÝ STAV NOUZOVÉHO UBYTOVÁNÍ

„Krizový plán obce s rozšířenou působností Uherský Brod“ je zpracován Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje na základě § 15 odst. 1 písm. d) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) v souladu s nařízením vlády č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb. a nařízení vlády č. 431/2010 Sb.“ (HSZ, 2021)

V další kapitole se zaměřím konkrétně na město Uherský Brod, kde zmapuji lokality nouzového ubytování a potencionální zdroj který ohrožuje danou oblast.

8.1 Základní škola Pod Vinohrady

Ve městě Uherský Brod se nacházejí celkem 3 základní školy pro výuku žáků. V mé práci jsem se zaměřil na základní školu Pod Vinohrady, která má zpracovaný plán krizové připravenosti a v případě úniku nebezpečných látek je schopna a ochotna poskytnout kapacity pro nouzové ubytování a stravování. (Kotil, 2021)

Obrázek 4 Základní škola Pod Vinohrady, vstupní vchod (Kotil, 2021)

Obrázek 5 Sportovní hala ZŠ pod Vinohrady (Kotil, 2021)

Základní škola disponuje sportovní halou a tělocvičnou, kde se můžou na určitou dobu ubytovat lidé, kteří by z neočekávaných důvodů přišli o své domovy. Může to být vlivem mimořádné události, nebo krizové situace, ať již např. únikem nebezpečných látek, průmyslové havárie, nebo např. povodní, kde je riziko především z řeky Olšavy, která protéká městem Uherský Brod. (Kotil, 2021)

Obrázek 6 Tělocvična základní školy Pod Vinohrady (Kotil, 2021)

Ve fázi řešení krizových situací jsem se pokusil zmapovat část města Uherský Brod, kde se nachází hlavní zdroj rizika a tím je pivovar Uherský Brod, a.s. Ten může být nebezpečný, pokud by došlo k závažné havárii například uvnitř výroby, nebo zkratem elektřiny. Představuje riziko pro určitou část Uherského Brodu, jedná se tady asi o lokalitu čítající 2000 obyvatel, která bydlí v okolí a poblíž pivovaru.

Obrázek 7 Mapa části Uherského Brodu, zdroj rizika (Kotil, 2021)

Na obrázku z programu Argis jsem vyznačil dvě místa, lokality, kde lokalita která je položena v dolní část se nachází Pivovar Uherský Brod a výše zaznačeným místem se nachází Základní škola Pod Vinohrady, která je schopna pojmout svou kapacitou 600 obyvatel pro okamžité nouzové ubytování, viz. tabulka dostupné kapacity. (Kotil, 2021)

8.2 Základní škola TGM a dětský domov Bojkovice

Dalším místy pro potřeby nouzového ubytování se nachází ve městě Bojkovice. Jsou to lokality, které jsou schopny pojmout obyvatelé pro nouzové potřeby ubytování a stravování. Největším rizikem ve městě je průmyslová fabrika s názvem Zeveta a.s.

Obrázek 8 Základní škola Bojkovice (Kotil, 2021)

Obrázek 9 Fotografie tělocvičny ZŠ Bojkovice (Kotil, 2021)

Obrázek 10 Dětský domov v Bojkovicích (Kotil, 2021)

V Dětské domově se nachází malá jídelna pro děti, které nemají rodinu, nebo se jich dotyční rodiče zřekli. Určená místa pro nouzové ubytování slouží pokoje dětí většinou čítající o kapacitě 2 – 5 dětí v závislosti na velikosti prostoru. Kapacita pro ubytování je shrnuta viz. tabulka dostupné kapacity. Ze všech zmapovaných prostorů se jedná o ty nejmenší ubytovací prostory. (Kotil, 2021)

Obrázek 11 Fotografie pokoje dětského domova v Prakšicích (Kotil, 2021)

8.3 Základní a mateřská škola Prakšice

Posledním místem, které je zařazeno krajským úřadem ve Zlíně jako místo pro nouzové ubytování. Ohrožení toho objektu z hlediska havárie, či úniku nebezpečných látek je velmi nepravděpodobné. Taková rizika zde nehrozí, pokud bych měl zmínit ohrožení, tak zde připadá v úvahu havárie v silniční dopravě, či možná pandemie. (Kotil, 2021)

Obrázek 12 Fotografie základní a mateřské školy Prakšice (Kotil, 2021)

9 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ

Z hlediska nouzového ubytování obyvatelstva je prioritně důležité zajistit náhradní ubytovací kapacity:

- využití objektů se stacionárním lůžkovým, stravovacím a hygienickým vybavením. Patří zde: hotely, ubytovny, školská zařízení, rekreační zařízení.
- v dalším případě stacionární zařízení s hygienickým vybavením a prostory pro umístění lůžek. Radíme zde: tělocvičny, sportovní haly nebo kulturní zařízení.
- mobilní zařízení (maringotky, přístřešky a stany.) (Kratochvílová, 2013)

Tyto budovy a zařízení jsou majetkem obcí, měst, kraje nebo např. školy, koleje, ubytovny a budou sloužit jako nouzové ubytování obyvatelstva. V těchto zařízeních je možné zabezpečit a upravovat stravu jejich podávání ve stálých jídelnách. Tato zařízení jsou k tomu převážně vybavena i sociálním zařízením.

K využití nouzového ubytování se mohou využívat také soukromá zařízení jako hotely, ubytovny, rekreační zařízení apod. Jako další možnost vzniká ubytování i v soukromých domech u příbuzných, sousedů a dalších soukromých osob, které budou ochotny poskytnout přístřeší osobám postižených mimořádnou, či krizovou situací. Zasažené osoby by měli využít ubytování i ve vlastních rekreačních zařízeních jakou jsou chatky a vilky. (Kratochvílová, 2013)

V těchto místech se určí pracovníci, kteří mají za úkol zabezpečit:

- *„zpracování seznamu ubytovaných osob a jeho předání odpovědným osobám, případně orgánům krizového řízení, za účelem vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob v souladu s krizovým zákonem.“* (Kratochvílová, 2013)
- dodržení stanoveného pořádku a režimu v místech ubytování
- činnosti, které vyžadují řešení a jsou spojeny se zabezpečením ubytovaných osob. Patří sem stravování, zdravotní péče, sociální dávky, atd.
- šíření aktuálních informací mezi orgány krizového řízení a evakuovaných osob. (Kratochvílová, 2013)

ZÁVĚR

Zajištění nouzového ubytování se v době krizové situace či mimořádné události stává velmi důležitým opatřením zvláště z důvodu zajištění náhradních kapacit, nouzového stravování, užívání stacionárních školních zařízení. Mým úkolem bylo zjistit náhradní kapacity ve stacionárních zařízeních pro lidi, kteří by vlivem mimořádné události přišli o své obydlí. Uherský Brod, Bojkovice i Prakšice disponují místy, která mohou posloužit těmto účelům. Vybral jsem různá školní zařízení, která mají zpracovány plány krizové připravenosti a jsou schopny poskytnout nouzové kapacity pro ubytování. Největší kapacitu pro nouzové ubytování poskytuje Základní škola Pod Vinohrady Uherský Brod. V případě úniku nebezpečných látek se zimního stadionu v Uherském Brodě, která může zasáhnout lokalitu čítající 2500 obyvatel, nebo požár pivovaru který může zasáhnout 2000 obyvatel tak právě tato škola poskytne kapacitu 600 osob na 3 dny. V této práci byla využita analýza rizik metodou PNH, kde jsem zjistil, že největšími riziky pro město Uherský Brod znamenají únik amoniaku ze zimního stadionu a povodeň řeky Olšavy. V současné době ve městě probíhají úpravy na řece Olšavě v podobě protipovodňových betonových zátaras, které se zde instalují. Navrhovanými opatřeními pro nouzové ubytování je možnost využití samoubytování, ve městě by se jednalo počtem kolem 10 % lidí pouhým odhadem. Nejedná se o oficiální data. Pro ORP Uherský Uherský Brod, kde spadají menší obce jako Těšov, Újezdec a Havřice by mohl být vznesen návrh na vytvoření „smartaplikace“, která bude volně dostupná pro všechny obyvatele a bude zde přehled stacionárních míst jako jsou školy, sportovní haly, tělocvičny, kde je možnost využití nouzového ubytování. Naskytne se možnost vyhledat lidi, kteří jsou ochotni u sebe doma ubytovat další obyvatele, kteří by přišli o své domovy vlivem mimořádné události. Práce je ohraničena pouze na objekty, které mají zpracovány plány krizových připraveností. V Uherském Brodě nalezneme více základních škol, ale tyto objekty nemají zpracovány již zmiňované PKP, takže s nimi momentálně nelze oficiálně počítat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Analýza a prognóza demografického vývoje, 2017. *Zlínský kraj* [online]. Zlín, odbor ÚP: PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a regionů [cit. 2021-4-29]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/>

BLAŽEK, Jiří, 2014. Úloha ochrany obyvatelstva ve společnosti. In: *Vzdělávání členů SH ČMS* [online]. Česká republika: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, 2014 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=59&head=119&subhead=269>

Hasičský záchranný sbor české republiky, 2021. *HZS Zlínského kraje* [online]. Zlín: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

HRADIL, Jaroslav, Otakar J. MIKA, Miroslav MUSIL, Bohuslav SVOBODA, Jakub RAK a Dušan VIČAR, 2018. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. ISBN 978-80-7454-774-4.

Charakteristika SO Uherský Brod, 2014. *Český statistický úřad* [online]. Zlín: Krajská správa ČSÚ ve Zlíně, 27.2.2014 [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/charakteristika_so_orp_uhersky_brod

CHMELÍKOVÁ PH.D., Ing. Karolína, b.r. *PNH metoda*. UTB Ve Zlíně; Uherské Hradiště.

CHMELOVÁ, Mgr. Marcela, 2019. Plán krizové připravenosti. *Zlínský kraj - hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Prakšice: Základní a mateřská škola Prakšice [cit. 2021-04-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

KOTIL, Roman, 2021. Mapování města Uherský Brod. In: *Argis* [online]. Bánov: Argis [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://utb-flkr.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?useExisting=1>

KOTIL, Roman, 2021. *Základní škola Pod Vinohrady Uherský Brod*. Uherský Brod.

KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ, ML. a Libor FOLWARCZNY, 2013. *Ochrana obyvatelstva: Nouzové přežití obyvatelstva*. 2. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě. ISBN 978-80-7385-134-7.

MOŠTĚK, Zdeněk, 2012. Plán krizové připravenosti. *Zlínský kraj - hasičský záchranný sbor ČR: Základní škola Pod Vinohrady* [online]. Uherský Brod: Základní škola Pod Vinohrady, 2012 [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

Nouzové ubytování [online], c2020. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-11-29]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nouzove-ubytovani.aspx>

RAK, Jakub a Lucie JUŘÍKOVÁ, b.r. The System of Population Protection by Sheltering from the Perspective of Municipalities. *INTERNATIONAL JOURNAL OF MATHEMATICAL MODELS AND METHODS IN APPLIED SCIENCES* [online]. Zlín: UTB Zlín [cit. 2021-5-11]. Dostupné z: https://publikace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/1002670/Fulltext_1002670.pdf?sequence=1&isAllowed=n

RAK, Mgr. Antoník, 2019. Plán krizové připravenosti. *Zlínský kraj - hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Bojkovice: Dětský domov [cit. 2021-04-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

ŘEHÁK, doc. Ing. David, Mgr. Bohumír MARTÍNEK a Ing. Petra RŮŽIČKOVÁ, PH.D, 2015. *Ochrana obyvatelstva v kontextu bezpečnostních hrozeb*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě. ISBN 978-80-7385-169-9.

SMITH, Amy Symens a Charles HOLMBERG, 2012. Populace nouzového a přechodného úkrytu 2010. *United States Census* [online]. United States: United States Census [cit. 2021-5-11]. Dostupné z: <https://www.census.gov/library/publications/2012/dec/c2010sr-02.html>

Statistické údaje, 2020. *Prakšice - titulní strana* [online]. Prakšice: Obecní úřad [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <http://www.praksice.cz/>

ŠMÍD, Mgr. Jiří, 2012. Plán krizové připravenosti. *Zlínský kraj - hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Bojkovice: Základní škola TGM Bojkovice [cit. 2021-04-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

ŠVEHLÍKOVÁ, Markéta, 2019. Demografie obyvatelstva. *Uherský Brod* [online]. Uherský Brod: Odbor správní Městského úřadu Uherský Brod [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.ub.cz/pages.aspx?rp=5&id=187&expandMenu=16>

Ubytování evakuovaných osob [online], 2019. Praha: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství HZS kraje [cit. 2020-11-29]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/56590-bojovy-rad-8-ob-ubytovani-evakuovanych-osob-nouzove-ubytovani/>

Ubytování evakuovaných osob, 2017. *Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu* [online]. Česká republika: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 30.11.2017 [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: http://metodika.cahd.cz/bojovy_rad/Ob_08_Nouzove_ubytovani.pdf

Uherský Brod: povodňový plán města, c 2010 - 2021. *EDPP* [online]. Uherský Brod: Elektronický digitální povodňový portál [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: https://www.edpp.cz/ubr_charakteristika-zajmoveho-uzemi/

VARGOVÁ PH.D., Ing. Slavomíra, b.r. *Analýza rizika*. UTB Ve Zlíně; Uherské Hradiště.

WERNER, Patrik, 2017. *Plán nouzového přežití obyvatelstva obce*. Uherské Hradiště. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, fakulta logistiky a krizového řízení. Vedoucí práce Ing. Ivan Princ.

Základní údaje, 2008. *Město Bojkovice* [online]. Bojkovice: Město Bojkovice [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <http://www.bojkovice.cz/mesto-a-urad/d-253791/p1=22033>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

HZS	Hasičský záchranný sbor
MU	Mimořádná událost
KS	Krizová situace
IZS	Integrovaný záchranný systém
ČR	Česká republika
ha	Hektar
ZŠ	Základní škola
MŠ	Mateřská škola
DD	Dětský domov
KŠ	Krizový štáb
TGM	Tomáš Garrigue Masaryk
PKP	Plán krizové připravenosti
Mgr	Titul – magistr
KÚ	Katastrální úřad
ČZ	Česká zbrojovka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Bezpečnostní systém České republiky (Blažek, 2014)	24
Obrázek 2 Katastrální území města Uherský Brod (EDPP, c 2010 – 2021)	30
Obrázek 3 Graf znázorňující počet obyvatel města Uherský Brod (Kotil, 2021).....	31
Obrázek 4 Základní škola Pod Vinohrady, vstupní vchod (Kotil, 2021)	52
Obrázek 5 Sportovní hala ZŠ pod Vinohrady (Kotil, 2021).....	53
Obrázek 6 Tělocvična základní školy Pod Vinohrady (Kotil, 2021).....	54
Obrázek 7 Mapa části Uherského Brodu, zdroj rizika (Kotil, 2021).....	54
Obrázek 8 Základní škola Bojkovice (Kotil, 2021).....	55
Obrázek 9 Fotografie tělocvičny ZŠ Bojkovice (Kotil, 2021).....	56
Obrázek 10 Dětský domov v Bojkovicích (Kotil, 2021)	56
Obrázek 11 Fotografie pokoje dětského domova v Prakšicích (Kotil, 2021).....	57
Obrázek 12 Fotografie základní a mateřské školy Prakšice (Kotil, 2021)	58

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 přehled opatření nouzového přežití (Kratochvílová, 2013).....	23
Tab. 2 Demografie obyvatelstva ke dni 31.12.2018 (Švehlíková, 2019)	31
Tab. 3 Pravděpodobnost vzniku (Chmelíková Ph.D.,b.r.).....	38
Tab. 4 Závažnost (Chmelíková Ph.D., b.r.)	38
Tab. 5 Názor hodnotitelů (Chmelíková Ph.D., b.r.).....	38
Tab. 6 Označení rizik (Chmelíková Ph.D., b.r.)	39
Tab. 8 Zhodnocení celkových rizik (Chmelíková Ph.D., b.r.).....	39
Tab. 9 Zdroje rizik ORP Uherský Brod (HSZ ČR, 2021)	40
Tab. 10 Stupnice (Kotil, 2021)	41
Tab. 11 Důsledky rizika (Kotil, 2021).....	41
Tab. 12 Názor hodnotitelů (Kotil, 2021)	41
Tab. 13 Stupeň rizika (Kotil, 2021)	41
Tab. 14 Posouzení rizik z hlediska nouzového ubytování (Kotil, 2021).....	41
Tab. 15 Počet kapacit ve Zlínském kraji (HSZ ČR, 2021)	43
Tab. 16 Dostupné kapacity pro potřeby nouzového ubytování (HSZ ČR, 2021).....	44
Tab. 17 přehled úkolů a opatření krizového řízení (Moštěk, 2012)	45
Tab. 18 Přehled a hodnocení možných zdrojů rizik (Moštěk, 2012).....	45
Tab. 19 Přehled opatření vyplývajících z krizového plánu (Moštěk, 2012).....	46
Tab. 20 Uzavřené smlouvy (Moštěk, 2012)	46
Tab. 21 Přehled a ohrožení možných zdrojů rizik (Šmíd, 2012).....	47
Tab. 22 Opatření v přehledu vyplývajících z PKP (Šmíd, 2012).....	47
Tab. 23 Uzavřené smlouvy (Šmíd, 2012)	48
Tab. 24 Přehled a ohrožení možných zdrojů rizik (Rak, 2019).....	48
Tab. 25 Přehled opatření vyplývajících z PKP (Rak, 2019).....	49
Tab. 26 Přehled a ohrožení možných zdrojů rizik (Chmelová, 2019).....	49
Tab. 27 Opatření vyplývajících z PKP (Chmelová, 2019).....	50
Tab. 28 Přehledy uzavřených smluv (Chmelová, 2019).....	50